

10 SEPT 2014

Statens vegvesen

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010, dep.

0030 OSLO

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	
AVD./SEK.: VS	S.BEH.: BMN
10 SEPT 2014	
S.NR.: 14/1497-48	
ARKIVKODE: 561	AVSKREVET:

Behandlende enhet:
Vegdirektoratet

Saksbehandler/innvalgsnr:
Toril Lie 9047 6047

Vår referanse:
2010027120-179

Deres referanse:
11/1732

Vår dato:
04.09.2014

Svar på høring – Forslag til forskrift om krav til bruk av elektronisk betalingsenhet i motorvogner.

Vegdirektoratet mener det er viktig at det fastsettes en forskrift med krav til bruk av elektronisk betalingsenhet i motorvogner. Vi støtter departementets forslag til forskrift, med unntak av tre bestemmelser. Vi foreslår at forskriften trer i kraft i januar 2015 med betalingsordning og kontrollordning som er planlagt. Strengere betalingsordninger bør først vurderes senere, dersom en evaluering av ordningen viser behov for det. I det videre foreslår vi først endring i tre bestemmelser, deretter kommenterer vi noen punkter i høringsnotatet.

Forslag om å endre tre bestemmelser.

§ 2 Krav til betalingsenhet og avtale

Vi foreslår å fjerne siste setning i annet ledd om at utstedere kan fastsette avtalevilkår. Bestemmelsen hører mer hjemme i forskrift til vegl § 27 om betaling av bompenger.

§ 5 Overtredelsesgebyr

Vi foreslår å fjerne setningen om at bestemmelsene i gebyrforskriften «gjelder så langt de passer». I stedet foreslår vi å ta inn en ny paragraf med de bestemmelsene som passer. Det gjelder konkrete bestemmelser knyttet til illeggelse av gebyret, unnlatt betaling til rett tid, klage, klagebehandling, mulighet for å frafalle gebyr, hvilken tingrett som skal behandle klagen og hvordan tingretten skal behandle klagen. Henvisningen slik den står gir ikke god nok informasjon til de som omfattes av krav til bruk av elektronisk betalingsenhet. For eksempel informasjon om gebyrforskriftens § 3: «Er gebyret ikke betalt innen tre uker etter illeggelsen, forhøyes det med femti prosent.»

Vi foreslår å endre eller fjerne siste ledd i § 5 om straffeprosessuell forfølgning. Et slikt forhold faller etter vårt syn ikke inn under det som kan hjemles i tilknytning til denne paragrafen. Derimot ville dokumentfalsk kunne medføre at straff vil være berettiget.

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 Oslo

Telefon: 02030
Telefaks: 22 07 37 68
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfare 6A
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

Kommentar til enkelte punkter i høringsnotatet.

2.1 Saklig virkeområde

Det er særlig positivt at forskriften er foreslått å gjelde kjøretøy over 3 500 kg.

Bompengeselskapenes sentralsystem har allerede registrert om hver AutoPASS avtale gjelder kjøretøy over eller under 3 500 kg, for å belaste riktig takst når brikken passerer bomstasjon.

2.4 Ansvar

Depositum kr 200 for brikken belastes på første faktura for brikkeavtalen. Høringsnotatet omtaler at depositum må betales ved avtaleinngåelse.

Høringsnotatet omtaler at det vurderes en ordning med distribusjon av betalingsenheter koblet mot kredittkort ved grenseovergangene. Vegdirektoratets vurderinger er i hovedsak at:

- Eventuell kobling mot kredittkort må gjelde all brikkedistribusjon, se pkt 3.3.

- Kobling mot kredittkort vil ikke gi større betalingsikkerhet enn etterskuddsbetaling fra en bevisst dårlig betaler som sperrer kortet etter at han har fått brikken. Forskjellen vil bli hvilket bompengeselskap som taper betaling – selskapet som har utstedt brikken ved etterskuddsfaktura, eller selskapet der bilen har passert ved kredittkort.

- Koblingen vil kreve endring i bompengeselskapenes sentralsystem og rutiner, endring i teknisk løsning for at brikker skal bli gyldig straks på grensen, endring for eksisterende kunder når faktura kommer fra kortselskap, og underlag med spesifisering fra bompengeselskapene. Vi anbefaler at det ikke gjennomføres en så stor endring før den varslede omorganiseringen av bompengeselskapene. En slik endring vil kunne forsinke ikrafttredelse av ordningen utover januar 2015.

2.5 Kontroll

Vegdirektoratet er positive til den skisserte endringen av vegtrafikkloven § 36 b så kjøretøy kan holdes tilbake til gebyret er betalt. En slik bestemmelse synes som den eneste muligheten for å oppnå betaling fra de som bevisst vil unnlate å betale både bompenger og gebyr. Den skisserte endringen vil gi tilstrekkelig hjemmel for å holde tilbake kjøretøy hvis de ikke har betalt gebyr for manglende brikke.

Vi er imidlertid i tvil om hjemmelen til å holde tilbake kjøretøy som ikke har betalt bompenger er tilstrekkelig presisert i vegtrl § 36 til også gjelde bruk av tvangsmidler for krav hjemlet i vegl § 27.

Kontroll av obligatorisk brikke skal være en del av den alminnelige dokumentkontrollen ved kontroll av tunge kjøretøy. I dag har utekontrollpersonellet utfordring med at det ikke alltid er enkelt å konstatere om et kjøretøy er i næringsvirksomhet og derfor underlagt regler om for eksempel løyve og kjøre- og hviletid. Tilsvarende utfordring kan oppstå for kontroll av bombrikke.

3.1.1 Økte bompengeinntekter

Mulighet for kontroll, gebyr og å holde tilbake kjøretøyet vil gi et sterkt incentiv til å etterleve ordningen og betale bompengene.

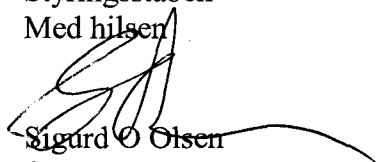
3.3 EU/EØS-regelverk

Høringsnotatet omtaler at ordningen må innrettes på en ikke-diskriminerende måte, med mindre det er saklig grunn til egne ordninger. Vegdirektoratet vurderer at det ikke er slik saklig grunn til ulike ordninger for nye kunder som inngår brikkeavtale på nett/telefon, langs grensen eller i Norge. Prinsippet om likebehandling gjelder uavhengig av om betalingsordningen hjemles i forskrift, en privatrettslig avtale mellom et bompengeselskap og transportør, eller andre former for regelverk/avtaleverk.

Videre har Vegdirektoratet vurdert at EU/EØS-regelverk kan tillate at bompengeselskapene endrer betalingsordning for alle som omfattes av krav til obligatorisk brikke. Betalingsordningen må ikke innebære urimelige administrative eller økonomiske ulemper for sporadiske brukere av vegnettet. Det kan trolig kreves at alle knytter et kredittkort til brikken og betaler bompenger med kredittkortet hvis det aksepteres mange typer kort. For eksempel godtar Østerrike 23 typer kort.

Innenfor bompengeneinnkrevningen er EØS-reglene særskilt regulert i Eurovignett-direktivet. Eurovignett-direktivet er opprinnelig fra 1999, med revisjoner i 2006 og 2011. 2006-direktivet er implementert i norsk rett gjennom *Forskrift om innkreving av bompenger fra tunge godskjøretøy med tillatt totalvekt over 3 500 kg* av 14. juni 2013. Vi gjør oppmerksom på at direktivets Art 7 (6) om obligatorisk bompengebrikke ikke er implementert i norsk lov. Ved utforming av forskriften ble det vurdert at det kunne vente til innføring av obligatorisk brikke for tunge kjøretøy.

Styringsstaben
Med hilsen

Sigurd O. Olsen
fung direktør